

14. července 2024, 7. neděle po sv. Trojici

Introit: Žalm 8

Píseň: 715 *Modré nebe, slunce zář*

Modlitba:

Pane Bože,

tobě patří chvála, směrem k tobě nahlas zpíváme, k tobě míří i naše tiché přemýšlení, modlitby, ty znáš i to nevyřčené a neformulované, co máme někde uvnitř.

Děkujeme za to, z čeho jsme se v posledních dnech mohli radovat, co vidět, přechít, slyšet...

děkujeme za volné dny, prázdniny, vybočení z vyjetých kolejí... děkujeme za smysluplné činnosti i slova, děkujeme za blízké lidi, rodiny, děti, kamarády. Za setkání.

Na to, co se nepovedlo, co jsme pokazili, myslíme...

Prosíme, nás unavené a obtížené oživ odpuštěním a požehnáním. Když se nám nedaří pozvednout tvář, trochu nás sám povytáhni, rozjasni. Děkujeme. Jsme tady. Před tebou, amen.

Čtení: Zj 21,1-7 (Nové nebe a nová země)

Píseň: 395 *Nám pomoz, Pane milý*

Text: Gn 3,1-21

Kázání: Když zaprší a není úmorné horko, je radost dělat něco na zahradě. I proto dnes čteme – o zahradě.

Je to biblický příběh, který patří k těm „obecně známým“. Adam, Eva, had, jablko, fíkové listy, vyhnání z ráje... Příběh symbolický, košatý jako strom poznání, komentář Martina Prudkého k této jedné kapitole je na 40 stránkách. Příběh nebo motivy z něj jsou zobrazeny mnoha malíři, spisovateli, režiséry... Zastavím se u některých motivů, částí.

Na začátku byl svět zahradou. Do zahrady byl umístěn člověk, v zahradě pak byla stvořena také žena, pomoc pro člověka jemu rovnocenná. Ještě se nejmenuje Eva a o muži se mluví jako o adamovi s malým „a“. A to ovoce není jablko...

Na zahradě člověk neživoří ani se nenudí, má smysluplný úkol zahradu obdělávat a střežit, ona mu na oplátku poskytuje dostatek obživy a je dobrým místem k životu.

Zahrada má také svá pravidla; ovoce ze stromu uprostřed se nesmí jíst. Proč? To není přesně vysvětleno, ale souvisí to s poznáním, životem a smrtí. Strom a jeho ovoce symbolizuje něco, čím člověk nemá manipulovat.

Otázka: Je třeba, abychom rozuměli všem pravidlům? Je špatně, když je něco prostě tabu?

Na scéně se objeví had. Je vychytralý. Přijde za ženou a začne rýpat, pokoušet.

"Jakže, Bůh vám zakázal jíst ze všech stromů v zahradě?"

Řekl to Bůh takto? Ne, znělo to jinak. Had vytváří obraz nepřejícího Boha. Had pootočí, převrací, zpochybňuje.

Není těžké člověka znejistit. Zaset semínko pochybnosti, vypustit pomluvu, překroutit pravdu. Někdy stačí tón hlasu, úšklebek, zvednuté obočí....

Otázka: Nejsem sama někdy hadem, který jen trochu zpochybní pravdu? Nebo vypustí docela malou pomluvu?

Žena slyšela hada dobře, pozorně. Poznala jeho hadovitou úskočnost.

„Nešlo, hade, o všechny stromy, jen o ten jeden uprostřed zahrady.“

Had: „Jistě, ženo, kdybyste se ale odvážili ze stromu jíst, otevrou se vám oči, budete jako Bůh. To přece chcete, ne?“

Podlouná reklama, zadírá se pod kůži... roste ve mně chuť, sílí ve mně pocit: to přece musím mít, to potřebuji... a někdo mi to chtěl upřít... Dost toho na nás stále nenápadně dotírá...

Doted' jsem žila ve sladké naivitě, že to s námi Bůh myslí dobře, ale kdoví jak to je, on před námi něco zatajil. Nejsem přece zbabělá, ochutnám.

Na, tady máš, muži, taky si kousni.

Jedli oba.

Poznání se dostavilo. Jiné ale, než si slibovali, než sliboval had. Poznali, že jsou nazí, stydí se. Byla narušena důvěra, blízkost. Potřebují se zakrýt, schovat. Před sebou navzájem i před Pánem Bohem. Použijí listy fíkovníku, sepnou si z nich sukýnky. Člověk měl obdělávat a střežit zahradu. Ale první činnost, o které čteme, že dělá, je jeho vlastní lidské sebezabezpečení, výroba nouzové ochrany. Jednají, jako by Boha nebylo. Nechtěli respektovat jeho pravidla, tak se budou raději držet od něj dál.

Kde jsi? ozve se Boží hlas. Adame, kde jsi?

Bůh člověka hledá, jde za námi.

Zastav se, podívej se na sebe, popiš, pojmenuj svůj stav.

Kde jsem? Jsem tam, kde jsem chtěla být?

Zastavení, pohled do zrcadla někdy není příjemný.

Člověk koktá výmluvu, svaluje vinu – muž na ženu, žena na hada...

Pak se ujme slova Bůh:

Hade, ty buď proklet. Pokoušet nejen není hezké, pokoušet a překrucovat pravdu je zlo.

A teď ty, ženo, „*velice rozmnožím tvé trápení i bolesti těhotenství, syny budeš rodit v utrpení, budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout.*”

Žena (a následně ani muž) není prokleta. Naopak, je zde přislíben život. Milostivé pokračování života. Slyšíme, čteme zde slova požehnání. Budeš rodit syny.

Ano, bude to v bolesti. Je přislíbeno bolestivé požehnání.

Smrtelný, nedokonalý člověk bude dál žít.

Bolestivé požehnání. Nemusí jít jen o bolesti těhotenství a porodu. Bude to bolavá péče a strachy o děti, o budoucnost, o přežití, o lásku.... I vztah s opačným pohlavím bude spojený s bolestí, často nenaplněnou touhou, nepochopením, s bojem o moc. A přece je to – jakkoli pozemské – potěšení, požehnání, život.

Pak se Bůh otočí k muži. I on je příjemcem bolestivého požehnání. Čeká tě práce, někdy úmorná, málo výnosná, ale povede k životu. Země, i když je kvůli tobě prokletá, ti dá chléb. Tvoje práce bude mít smysl.

Skončí to smrtí. Jste lidé, z prachu utvoření, v prach se navrátíte. Ale ten čas mezi narozením a smrtí je vám darovaný, požehnaný. Nebude to ráj, ale nebude to čas bez Boha. Já budu – někdy zpovzdálí – s vámi.

Člověk, adam se (nějak nově) podívá na svou požehnanou ženu a zvolá „Eva!“

Proč mi říkáš Eva? podiví se ona.

Protože - Bůh mluvil o životě, o dětech. Jméno Eva, to znamená živá. Budeš matkou, mámou.... Sami časem zestárneme, umřeme, vrátíme se do země, ale dobrodružství - život na zemi bude pokračovat.

Bůh těm dvěma stvořil a daroval šaty. Šaty dělají člověka. Šaty od Boha umožňují další život beze studu. Někdy se používá slovní spojení „přikrýt pláštěm odpuštění“. Možná ty kožené šaty prvních dvou lidí vyjadřují toto. Odpuštění, ochranu, důstojnost. Šaty mají společenskou funkci – oblečená můžu jít do společnosti, mohu žít ve společenství.

Četli jsme z poslední knihy Nového zákona, ze Zjevení Janova, část textu nazvaného „nové nebe a nová země“. Apoštol Jan měl vidění nového světa, života, nové země, neměla podobu zahrady s řekami, ale vypadala jako krásné město. Ale podobně jako to bylo v té zahradě na začátku; Bůh je tam lidem blízko, ženich a nevěsta se před sebou neschovávají, ale těší se. Není tam pláč, bolest, žal. Už je překonána i smrt. Je to vidění, je to naděje, že bolesti a nářků bude jen do času.

Pane Bože, děkujeme za požehnání. Někdy je život těžký, bolavý, uvědomujeme si svou nedostatečnost a smrtelnost, ale - žijeme.

Hledej nás, když se ztrácíme, zavolej nás, když se schováváme před odpovědností, zastav nás, když si hrajeme na boha. Odpuť, když jsme málo lidí.

Pomoz nám věřit, důvěřovat, pracovat pro dobro, namáhat se kvůli tomu, co je smysluplné. Amen.

Píseň: 326 *Ježíš hříšné přijímá*

Ohlášky

Píseň: 407 *Ta touha hluboko je v nás*

Přímlovná modlitba, Otče náš

Poslání a požehnání: EZ u písně 419

At' vás Bůh provází na všech vašich cestách.

At' vstoupí do všech situací, se kterými si sami nevíte rady.

At' žehná a chrání také ty, které nosíte ve svém srdci.

At' vám dá sílu a moudrost rozlišit, co je moudré a spravedlivé.

At' vaše nitro naplní dobrou vůlí.

At' vám dá sílu odpouštět.

At' vám žehná a at' vás chrání všemohoucí a milosrdný Bůh Otec, Syn i Duch svatý.

Píseň: 426 *At' chrání nás Bůh*